

Red de wereld, kort de kinderbijslag

Grote gezinnen stimuleren met een progressieve kinderbijslag, is dat wel verstandig in deze tijden van overbevolking, vraagt **KLAAS DE BRUCKER** zich af.

Nu Vlaanderen binnenkort bevoegd wordt voor kinderbijslag hebben verschillende partijen hun plannen voor de hervorming van het systeem uit de doeken gedaan (*DS 22 november*). De voorstellen variëren van eenvormige bedragen per kind tot degressieve bedragen (lager voor het tweede en volgende kind). De politiek vergeet daarbij twee aspecten.

Zo wordt niet gesproken over overgangsmaatregelen. Sommige gezinnen zullen door de hervorming hun inkomen zien stijgen, anderen zullen moeten inleveren. Maar de keuze die een gezin heeft gemaakt (dus het aantal kinderen dat het nu heeft), is onomkeerbaar. De regels van het spel veranderen terwijl men aan het spelen is, het is geen vorm van deugdelijk bestuur. Daarom zou men het nieuwe systeem enkel moeten implementeren voor de toekomst, bijvoorbeeld voor alle kinderen die over één jaar (of meer) worden geboren.

Maar de hamvraag is wat de politiek eigenlijk wil bereiken met haar beleid rond kinderbijslag. De huidige doelstelling is armoedebestrijding, terwijl de kinderbijslag ook een hefboom kan vormen voor andere beleidsdomeinen, met name de omvang

van de bevolking en daaraan gekoppeld het milieu.

De milieuproblemen en de schaarste van grondstoffen worden mee veroorzaakt door de toename van de bevolking. Terwijl voor een vierde van onze wereldbevolking (namelijk in China) fiscale en andere beperkingen op de gezinsgrootte worden ingesteld, doen wij het omgekeerde. Wij subsidiëren de gezinsgrootte en doen dat dan nog progressief. Voor het tweede en het derde kind krijg je meer dan voor het eerste.

Toen het systeem werd geconcipieerd, was dat begrijpelijk. Kinderbijslag is ontstaan toen koppels nog geen controle hadden

Er zou veel minder vervuiling zijn als we maar met 4 miljard mensen zouden zijn. De files zouden veel korter zijn als we in België maar met 8 miljoen zouden zijn

Zeven miljard mensen, dat weegt op het milieu. © Fiona Hanson/ing

over het aantal kinderen dat ze kregen, vóór de uitvinding van de anticonceptiepil in 1962 dus, toen ook de katholieke leer nog strikte navolging kende. Sommige gezinnen kregen geen kinderen, andere wel vijftien. In die context was het wenselijk dat een verzekeringssysteem werd opgezet waarbij dat risico werd gespreid en iedereen meebetaalde.

Vandaag is er een probleem van overbevolking. Er zou minder vervuiling zijn als we maar met 4 miljard mensen zouden zijn op aarde (zoals in 1975), in plaats van met meer dan 7 miljard nu. De files zouden veel korter zijn als we in België maar met 8 miljoen zouden zijn (zoals in 1935) in plaats van meer dan 11 miljoen nu. De treinen zouden sneller en stipter rijden (eveneens zoals in 1935!). Ook bouwgrond zou goedkoper zijn en er zou minder (geluids)overlast zijn.

Kinderen zouden meer ruimte hebben en ouders meer tijd om hun kinderen goed op te voeden. Er zou ook minder criminaliteit en storend gedrag zijn, dus ook geen behoefte meer aan GAS-boetes. We hebben natuurlijk ook kinderen nodig om de toekomstige pensioenlast te dragen. Maar de

opgesomde problemen zijn structureel, dat van de pensioenen is een tijdelijk probleem.

De loonlasten verlagen

Als we het systeem van de kinderbijslag herzien, moeten we daar rekening mee houden. We moeten weg van een progressief systeem, eerder in de richting van een algemene beperking van de uit te keren bedragen, liefst degressief (bijvoorbeeld 100 euro voor het eerste kind, 50 euro voor het tweede, en verder niets meer). Uiteraard kunnen sociale correcties worden toegepast, onder meer via studiebeurzen (afhankelijk van het inkomen). Op die manier kan men naast milieuvoordelen ook nog de overheidsuitgaven beperken, de loonlasten verlagen en de concurrentiekracht van onze economie verhogen.

Klaas De Brucker

Hoogleraar micro-economie en decision making aan de HUBrussel